

Francia-német együttműködés a környezetvédelem és a megújuló energiák terén

Delphine Batho francia és Peter Altmaier német környezetvédelmi miniszter májusban tárgyalásokat folytatott a francia-német környezetvédelmi együttműködésről, ezen belül elsősorban azt vizsgálva, miként lehet az energetikai átmenet kérdése a francia-német együttműködés (egyik) „motorja”.

A felek többek közt megállapodtak abban, hogy:

- létrehozzák a francia-német megújuló energia-hivatalt,
- a klímavédelem terén továbbra is a 2009-ben Koppenhágában elhatározott, legfőljebb 2°C-os átlaghőmérséklet-emelkedést kell elérendő célként követni és túl kell teljesíteni a 2020-ra elérendő 20%-os uniós üvegházhatású gáz-kibocsátás (ÜHG) csökkentést,
- az ambiciózus célok világviszonylatban történő „terjesztése” érdekében létrehozzák azon országok klubját, akik készek úttörő szerepet vállalni az energetikai átmenet és a megújuló energiák minél nagyobb arányú használatára,
- szorosan együttműködnek megújuló energiák minél nagyobb arányú használatának előmozdításában a Földközi-tenger térségében.

Mint a felek megállapították, Franciaország és Németország egyaránt szembesülni kénytelen azzal a ténnyel, hogy energetikai téren egy teljesen új korszak veszi kezdetét, ahol a holnap gazdaságának sokkal jobban kell gazdálkodni a rendelkezésre álló természeti erőforrásokkal. Csak így lehet fenntartható módon termelni, hatékonyan védeni a klímát egy hamarosan nyolc milliárd embert számláló világban. A francia „*transition énergétique*” és a német „*Energiewende*” egyaránt ennek a folyamatnak a középpontjában van, tétjük a gazdasági növekedés és a fogyasztás elválasztása a korlátozottan rendelkezésre álló természeti erőforrásoktól. Mindkettő lényege, hogy a megújuló energiahordozók mind nagyobb arányú használatát és az energia-hatékonyságot előtérbe annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a legmagasabb szintű energia-biztonságot és az energia mindenki számára hozzáférhető legyen.

A francia környezetvédelmi tárca [közleménye](#) a fentiek kapcsán hangsúlyozza, jelenleg egy új ipari innovációs hullám előtt állunk, amiből Európának végre legalább annyit kellene profitálnia, mint amennyit az USA és Japán nyerni tudott az 1960-70-es évek elektronikai és a '90-es évek numerikus fejlesztéseiben. Európa számára nagyon fontos lenne, hogy élére álljon a most formálódó, az energetikai és környezet-technológiák jelentette innovációs korszaknak, mivel az ezekkel kapcsolatos piacok a következő évtizedben megduplázódnak.

Franciaországnak és Németországnak együtt kell lépnie és ennek az „új ipari forradalomnak” a motorjává kell lenni, fogalmaz a közlemény. A két ország vezető szerepet tölt be Európában a megújuló energiák termelésében, ipari együttműködésük pedig már a korábbi időszakokban is példamutató volt világviszonylatban is, erre a legjobb példa a repülőgép-ipar és az Airbus. A tárcavezetők meggyőződése, hogy a két ország energiapolitikájában meglévő különbségek ellenére közös energetikai ambíciókról lehet beszélni a jövőre vonatkozóan.

Mint ismeretes, Franciaországban a baloldal tavalyi választási győzelme után megfogalmazott, az energetikai átmenetre vonatkozó elképzelések szerint az elektromos energia termelésében jelenleg közel 80%-os arányt képviselő nukleáris hányadot 50%-ra kívánják csökkenteni, az energia-hatékonyságot 20%-kal növelnék, a megújuló energiák áramtermelésben elfoglalt arányát pedig 2020-ig 23%-ra emelnék. Németország 2022-re le kívánja állítani összes reaktorát, 2030-ra pedig 50%-ra növelné az elektromos energia termelésében a megújulókat arányát, ezzel együtt az érintettek meggyőződése, hogy a két

ország közötti együttműködés erősítésével mindkét fél közelebb kerülhet céljai megvalósításához.

Annak érdekében, hogy az energetikai átmenet a francia-német együttműködés motorja legyen, döntés született egy francia-német megújuló energia-hivatal létrehozásáról, aminek legfontosabb feladata a két ország vállalatainak együttműködésének elősegítése lesz. A várakozások szerint „új impulzusokat” adhat a politikai és tudományos együttműködésnek is, így például ösztönözheti a kutatás-fejlesztés promócióját és a megújuló energiák használatát.

A közlemény aláhúzza a közös európai energia-politika szükségességét és hangsúlyozza annak meghatározó jellegét Európa gazdasági versenyképessége szempontjából. Az energetikai átmenet egyik célja a felek szerint a kontinens energia-importtól való függőségének csökkentése egy olyan környezetben, ahol az EU energia-szükségletének felét a harmadik országokból érkező energia-hordozók jelentik. Az energetikai átmeneten keresztül nem csak az energia-költségeket lehet csökkenteni, de növelni lehet az EU-n belüli hozzáadott értéket és a munkahelyek számát. Az energia-hatékonyság meghatározó tényező a jövő szempontjából, ám ezen a területen még nagyon komoly előrehaladásra van szükség, a kitűzött célok elérése érdekében minden uniós tagországnak jelentős erőfeszítéseket kell tennie. A nagyobb európai energia-biztonság alacsonyabb költségekkel csak akkor lehet valóság, ha létrejön az elektromos áram egységes európai elosztó hálózata, a kereslet pedig sokkal nagyobb összhangban lesz a kínálattal, mint korábban.

Elengedhetetlennek tartja a közlemény a közösségi széndioxid-kibocsátási kvóták cseréjét lehetővé tevő rendszer megerősítését, ami lehetővé teszi a szén árának meghatározását, biztosítja az energetikai és ökológiai átmenetet, a kvóta-exportot pedig sikeresnek és más országok által követendő eszköznek tartja. Leszögezi azonban azt is, hogy a rendszer nagyon sokat veszített hatékonyságából, ezért a felek határozottan azt javasolják, hogy a kvótákat kivételes eljárásban fagyasszák be vagy kerüljön sor egy ún. „backloading”-ra, hosszabb távon pedig fokozatosan csökkenjenek az emissziós kvóták és vizsgálják meg azt, elegendő-e ez annak megakadályozására, hogy a klasszikus elektromos áram-termelés újra a kőszén használata felé forduljon.

A francia és német partner egyetért abban, hogy továbbra is a 2009-ben Koppenhágában elhatározott, legfőlegb 2°C-os átlaghőmérséklet-emelkedést kell elérendő célként követni, valamint túl kell teljesíteni a 2020-ra elérendő 20%-os uniós üvegházhatású gáz-kibocsátás (ÜHG) csökkentést. 2050-ig az EU ÜHG-kibocsátását 80-95%-kal kell visszafogni, ebben a megközelítésben pedig már most meg kell fogalmazni a 2030-ra teljesítendő célokat. Annak érdekében, hogy a megújuló energiákhoz, az energiahatékonysághoz és a szükséges infrastrukturális fejlesztésekhez szükséges anyagi forrásokat mozgósítani lehessen, elengedhetetlen az ÜHG-emisszióval, a megújuló energiákkal és az energiahatékonysággal kapcsolatosan 2030-ra elérendő célok mielőbbi meghatározása.

Németország és Franciaország mindent elkövet annak érdekében, hogy a klímavédelemmel kapcsolatos nemzetközi tárgyalások során olyan, minden országra kötelező érvényű, konkrét megegyezés szülessen az ÜHG-kibocsátás korlátozásáról, amit legkésőbb a 2015-ös, a tervek szerint Franciaország által rendezendő 21. CoP (*Egyezmény Részleges Felelő Konferenciája, CdP/CoP*) alkalmával el kell(ene) fogadni.

Az ambiciózus célok világviszonylatban történő „terjesztése” érdekében a két ország úgy döntött, hogy létrehozza azon országok klubját, akik készek úttörő szerepet vállalni az energetikai átmenet és a megújuló energiák minél nagyobb arányú használata terén. A felek

hangsúlyozták, megkülönböztetett figyelmet fordítanak ez utóbbi kérdésre a Földközi-tenger térségében, ennek eszköze a mediterrán napenergia-terv. A felek leszögezik, Európa birtokában van mindazon képességnek, amivel élére állhat a küszöbön álló ipari és technológiai forradalomnak, de siker csak együttműködéssel remélhető – semmi nem gyengítheti jobban Európát, fogalmazznak, mint a nemzeti egoizmushoz és az elszigetelt akciókhoz való visszatérés. Csak egy erős Európa garantálhatja a prosperálást a 21. században és teszi lehetővé, hogy az európaiak érdemben alakíthassák a most formálódó új világrendet.

Somogyi Norbert mezőgazdasági attasé, Szántó Szilvia Tét-attasé